

KOMENTÁŘ

25. 5. 2023

Průměrný věk a věková struktura obyvatel Jihomoravského kraje v roce 2022

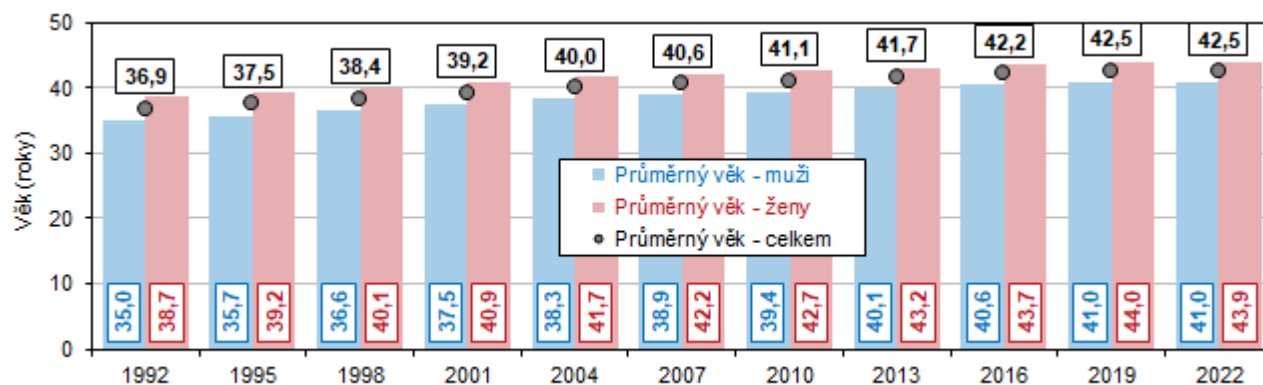
Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje v roce 2022 dosáhl 42,5 roku a od roku 1992 vzrostl o 5,6 roku. Stárnutí obyvatelstva kraje se projevilo nepřetržitým růstem podílu obyvatelstva ve věku 65 a více let. Obyvatel této věkové kategorie bylo v kraji na konci roku 2022 téměř 248 tisíc, což byla pětina obyvatel kraje. Dětská složka tvořila 16,5 % obyvatel, její podíl se zvyšoval již čtrnáctý rok.

V Jihomoravském kraji je 10 měst s počtem obyvatel vyšším než 10 tisíc, nejvíce obyvatel má Brno, kde žije téměř třetina obyvatel kraje. Tato města mají nejstarší obyvatelstvo společně s obyvateli 102 obcí, v nichž žije méně než 200 obyvatel.

Věková struktura obyvatel

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2022 dosáhl 42,5 roku, ženám bylo v průměru 43,9 roku a mužům 41,0 let. Meziročně se průměrný věk celkem i podle pohlaví snížil – v roce 2021 průměrný věk obyvatel kraje činil 42,7 roku (ženy 44,2 a muži 41,1 let). Ve srovnání s rokem 1992 se průměrný věk obyvatel kraje zvýšil o 5,6 roku, u mužů se zvýšil o 6,0 roku a průměrný věk žen vzrostl o 5,3 roku. Z mezikrajského srovnání vyplývá, že nejvyšší průměrný věk obyvatel byl ve Zlínském kraji (43,6 roku), nejnižší ve Středočeském kraji (41,3 roku), obyvatelstvo Jihomoravského kraje má 3. nejnižší průměrný věk.

Graf 1 Průměrný věk obyvatel v Jihomoravském kraji v letech 1992 až 2022 (k 31. 12.)

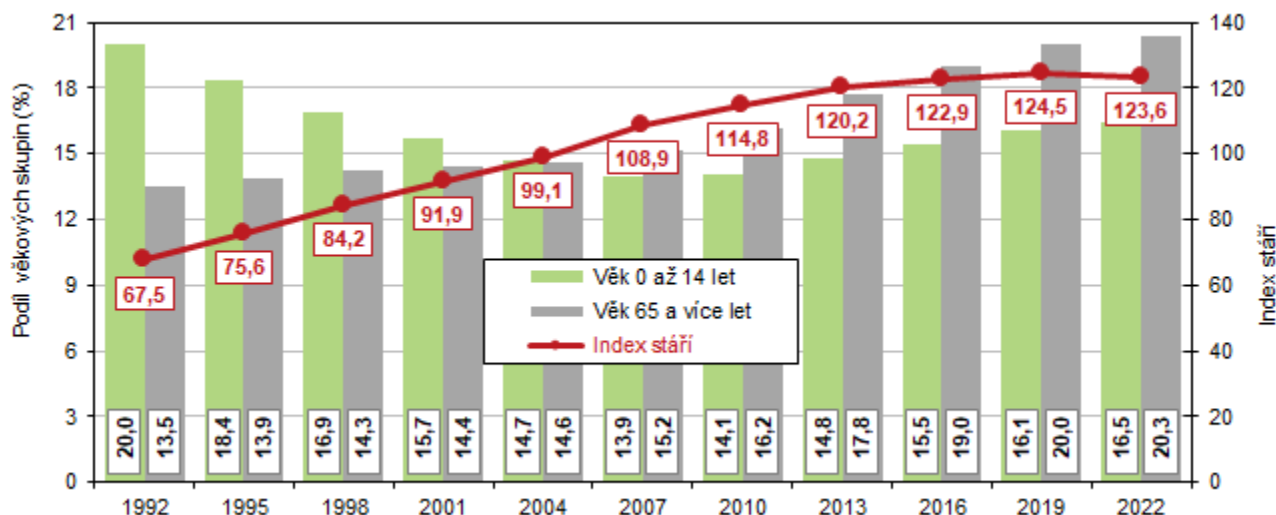

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část obyvatel kraje tvoří osoby **ve věku 15 až 64 let** (769,2 tis. osob, tj. **63,2 % celku**), následuje skupina obyvatel **ve věku 65 a více let** (247,6 tis., tj. **20,3 %**), nejnižší podíl, a to **16,5 %**, tvoří **obyvatelé ve věku do 14 let** (200,4 tis. osob).

Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém byl podíl dětské složky obyvatel (14,7 %) vyšší, než podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel v kraji se po předchozím postupném snižování (minimum 13,8 % v roce 2008) od roku 2009 zvyšuje. Každoroční nárůst podílu osob v poproduktivním věku během sledovaného dvacetiletého období vyvrcholil v roce 2021 dosažením maxima 20,6 %, v roce 2022 poklesl na 20,3 %.

KOMENTÁŘ

Graf 2 Věková struktura a index stáří obyvatel v Jihomoravském kraji v letech 1992 až 2022 (k 31. 12.)

Nejvyšší podíl dětské složky na obyvatelstvu byl zjištěn ve Středočeském kraji (18,0 %), nejvyšší podíl obyvatel ve věku 65 a více let byl v Královéhradeckém kraji (22,3 %).

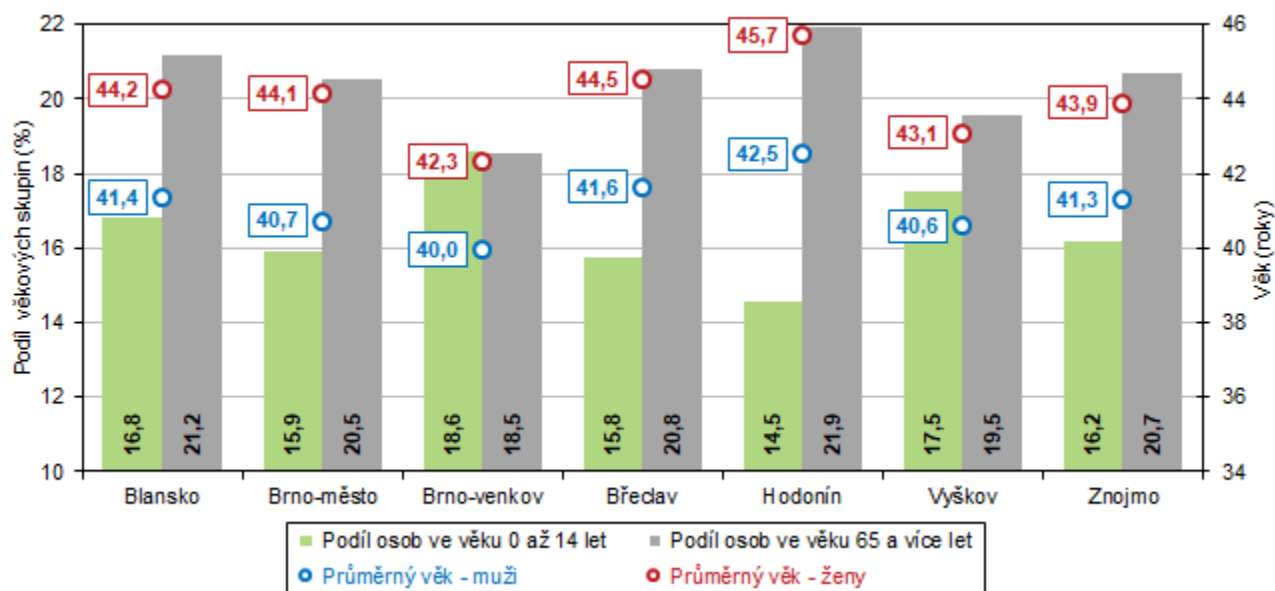
Ze zastoupení věkových skupin obyvatel kraje je konstruován index stáří – v Jihomoravském kraji v roce 2022 udává, že na 100 osob ve věku 0 až 14 let připadlo 123,6 osob starších 65 let, v roce 1992 to bylo pouze 67,5 osob starších 65 let. Po nárůstu tohoto indexu v předchozích letech došlo v roce 2022 k meziročnímu poklesu o 1,9 bodu. Snížení indexu stáří oproti roku 2021 je výsledkem na jedné straně mírného nárůstu podílu dětské složky (o 0,1 procentního bodu) a na straně druhé snížením podílu osob starších 65 let (o 0,2 procentního bodu). Již výše zmíněný rok 2004 byl posledním rokem, kdy index stáří v kraji byl pod hranicí 100. V ostatních krajích ČR se výše indexu stáří pohybovala v rozmezí 103,5 ve Středočeském kraji po 141,6 v Královéhradeckém kraji. Výše indexu stáří Jihomoravského kraje byla ve srovnání s ostatními krajemi 3. nejnižší (v ČR 126,1).

V průměru **nejmladší obyvatelstvo v Jihomoravském kraji je v okrese Brno-venkov**, nejvyšší podíl dětské složky na obyvatelstvu (18,6 %) a nejnižší podíl osob ve věku 65 a více let (18,5 %) se odráží i v nejnižším průměrném věku mužů (40,0 roku) i žen (42,3 roku). Opačná situace byla v okrese Hodonín, kde nejnižší podíl dětské složky na obyvatelstvu (14,5 %) a naopak nejvyšší podíl osob ve věku 65 a více let (21,9 %) s sebou nese i nejvyšší průměrný věk mužů (42,5 roku) i žen (45,7 roku).

Co do počtu obyvatel jsou 3 nejmenší a 3 největší obce, stejně jako 3 věkově „nejstarší“ i 3 věkově „nejmladší“ obce Jihomoravského kraje uvedeny v tabulce 1.

KOMENTÁŘ

Graf 3 Věková struktura a průměrný věk obyvatel v okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2022

Tab. 1 Obce s nejnižším a nejvyšším věkem a počtem obyvatel v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2022

Ukazatel	Tři obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2022	Tři obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2022
Počet obyvatel	Ústup	BK	37	Brno	BM	396 101
	Makov, Zblovce	BK, ZN	44	Znojmo	ZN	34 146
	Lhota u Olešnice	BK	45	Břeclav	BV	24 544
Průměrný věk celkem	Krasová	BK	35,5	Podhradí nad Dyjí	ZN	56,5
	Holubice	VY	35,6	Louka	BK	53,2
	Kupařovice, Malešovice	BO	35,9	Zblovce	ZN	51,8
Průměrný věk mužů	Kupařovice	BO	33,0	Podhradí nad Dyjí	ZN	55,1
	Říkonín	BO	33,5	Zblovce	ZN	53,5
	Dlouhá Lhota	BK	33,8	Střelice	ZN	52,1
Průměrný věk žen	Malešovice, Zhoř	BO	35,9	Podhradí nad Dyjí	ZN	58,1
	Holubice	VY	36,2	Louka	BK	57,0
	Krasová, Lechovice, Kubšice	ZN	36,8	Nelepeč-Žernůvka	BO	56,8

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo

KOMENTÁŘ

Velikostní skupiny obcí

Na území Jihomoravského kraje bylo na konci roku 2022 celkem **50 měst, 40 městysů, 582 obcí a 1 vojenský újezd**. K 31. 12. 2022 zde žilo **1 217 200 obyvatel**. V rozdělení **673 obcí do velikostních skupin** podle počtu obyvatel je na jedné straně Brno jako zástupce největší velikostní skupiny a 5 měst ve velikostní skupině 20 až 50 tisíc obyvatel. Na druhém pólu je 102 obcí, v každé z nich žije méně než 200 obyvatel. Největší počet obcí Jihomoravského kraje se nachází ve velikostní skupině 200 až 499 obyvatel. Celkem 190 obcí tvořilo 28,2 % celku, ale žilo zde však pouze 5,3 % z počtu obyvatel kraje. Zajímavé jsou právě obě krajní skupiny velikostního rozpětí obcí. V Brně žila téměř třetina obyvatel kraje, naproti tomu v nejmenších obcích žilo pouze 1,0 % obyvatel kraje.

Tab. 2 Vybrané údaje za velikostní skupiny obcí Jihomoravského kraje k 31. 12. 2022

Ukazatel	Jednotka	Obce celkem	v tom obce s počtem obyvatel								
			do 199	200 - - 499	500 - - 999	1 000 - - 1 999	2 000 - - 4 999	5 000 - - 9 999	10 000 - - 19 999	20 000 - - 49 999	50 000 a více
Počet obcí		673	102	190	183	111	62	15	4	5	1
podíl z celku	%	100,0	15,2	28,2	27,2	16,5	9,2	2,2	0,6	0,7	0,1
Počet obyvatel	osoby	1 217 200	12 433	64 470	135 214	153 928	184 289	102 925	44 745	123 095	396 101
podíl z celku	%	100,0	1,0	5,3	11,1	12,6	15,1	8,5	3,7	10,1	32,5
Průměrný věk	roky	42,5	43,8	42,1	41,8	41,7	42,4	42,3	43,7	44,2	42,5
muži	roky	41,0	42,7	41,0	40,8	40,5	40,9	40,9	42,0	42,3	40,7
ženy	roky	43,9	44,9	43,2	42,9	42,8	43,9	43,7	45,4	45,8	44,1

Společný velikostním skupinám nejmenších obcí a městům s více než 10 tisíci obyvateli byl **nejvyšší průměrný věk obyvatel - 43,8 roku v nejmenších obcích a 44,2 roku v okresních městech, (20 až 50 tisíc obyvatel) resp. 43,7 roku ve městech s 10 až 20 tisíci obyvateli a 42,5 roku v Brně**.

Podrobné údaje o věkovém složení a pohybu obyvatelstva v obcích Jihomoravského kraje budou obsahem e-publikace „Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v roce 2022“, která vyjde tento rok v posunutém termínu 20. 6. 2023.

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: tomas.svozil@czso.cz
tel.: 542 528 172

Související odkazy:

[Věkové složení obyvatelstva - 2022](#)

[Věkové složení obyvatelstva v obcích Jihomoravského kraje k 31. 12. 2022](#)